

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут філології
Кафедра англійської філології та перекладу

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Проректор з науково-методичної роботи та
навчальної роботи
Жильцов О.Б.
« 04 » _____ 20 18 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРАКТИЧНА ПЕДАГОГІКА І МЕТОДИКА НАВЧАННЯ**

для студентів 2 курсу
спеціальності 035 ФІЛОЛОГІЯ
освітнього рівня ПЕРШИЙ (бакалаврський)
освітня програма **МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА** (англійська)
спеціалізація 035.04 **ГЕРМАНСЬКІ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ** (переклад включно)

Київ – 2018

Розробник: доцент кафедри англійської філології, к.п.н. доц Москалець О.О.

Викладачі: старший викладач кафедри англійської філології Губаш О.П., викладач кафедри англійської філології Денисова Н.Б.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри англійської філології та перекладу
Протокол від № ____ від _____ 2018 року
Завідувач кафедри _____ Якуба В.В.

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми **МОВА І ЛІТЕРАТУРА (англійська)**
« ____ » _____ 2018 року
Гарант освітньої програми _____

Робочу програму перевірено « ____ » _____ 2018 року
Заступник директора _____ (Зяць Л.І.)

Пролонговано:

На 20 ____ / 20 ____ н.р. _____ (_____), « ____ » _____ 20 ____ р., протокол № _____
На 20 ____ / 20 ____ н.р. _____ (_____), « ____ » _____ 20 ____ р., протокол № _____
На 20 ____ / 20 ____ н.р. _____ (_____), « ____ » _____ 20 ____ р., протокол № _____
На 20 ____ / 20 ____ н.р. _____ (_____), « ____ » _____ 20 ____ р., протокол № _____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання		
	денна	-	
Вид дисципліни			
Мова викладання, навчання та оцінювання	англійська		
Загальний обсяг кредитів/годин	5 кредитів/ 150 годин		
Курс	2		
Семестр	3	4	
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	3	
Обсяг кредитів	2	3	
Обсяг годин, в тому числі:	60	90	
Аудиторні	28	42	
Модульний контроль	4	6	
Семестровий контроль		30	
Самостійна робота	28	12	
Форма семестрового контролю	залік	екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – забезпечити здатність і готовність студентів помічати та аналізувати компоненти та закономірності навчального процесу на уроках іноземної мови у школі та університеті з точки зору практико-орієнтованого студенто-центрованого підходу.

Завдання курсу є розвиток компетенцій **ЗК1** та **ЗК2** (відповідно в освітньому профілі), що формують здатність системно аналізувати головні тенденції історичного розвитку народу, цінувати його культурно-історичні та морально-етичні надбання та сприяти розв'язанню актуальних і суспільних завдань, здатність до критичного мислення й ціннісно-світоглядної реалізації особистості, а також наступні завдання:

- забезпечити системне розуміння психологічних та психолого-педагогічних основ вивчення та навчання іноземної мови;
- розглянути шляхи розвитку навчальної автономії учня;
- ознайомити студентів із витоками та особливостями різних напрямків у комунікативному навчанні іноземних мов;
- розглянути сучасні навчальні матеріали з англійської мови та закласти основи критичного аналізу та відбору матеріалів для навчання іншомовної комунікативної компетентності;
- ознайомити студентів із способами керування навчальною діяльністю учнів у класі та забезпечити здатність студентів аналізувати причини і наслідки навчальних дій учнів.

3. Результати навчання за дисципліною

Володіння знаннями щодо психолого-педагогічних основ навчального процесу у школі та специфіки їхнього використання у процесі професійної діяльності, володіння педагогічною технікою, прийомами професійно-педагогічного самовдосконалення, культурою педагогічного спілкування; перенести мовні знання та мовленнєві вміння у перекладацьку й педагогічну практику.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт				
		Аудиторна:				
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Контроль
Семестр 3						
Змістовий модуль 1 Розуміння процесів учіння та навчання						
Тема 1. Ролі вчителя				2		2
Тема 2 Мотивація				2		2
Тема 3 Емоційна сфера				2		2
Тема 4 Спосіб мислення				2		2
Тема 5 Множинний інтелект				2		2
Тема 6 Когнітивні фактори навчання				2		2
Тема 7 Навчальні стратегії				2		2
Тема 8 Рівні критичного мислення				2		2
Тема 9 Вплив вікових особливостей				2		2
Модульний контроль 1					2	
Змістовий модуль 2 Закономірності оволодіння мовою						
Тема 10 Оволодіння мовою та навчання мови				2		2
Тема 11 Гіпотези щодо оволодіння мовою 1				2		2
Тема 12 Гіпотези щодо оволодіння мовою				2		2
Тема 13 Типи мовленнєвого матеріалу				2		2
Тема 14 Умови оволодіння мовою				2		2
Модульний контроль 2					2	
	Разом	60		28	4	28
Семестр 4						
Змістовий модуль 3 Навчальна автономія						
Тема 15. Поняття навчальної автономії				2		
Тема 16. Умови розвитку навчальної автономії				2		1
Тема 17. Рівні навчальної автономії				2		
Тема 18. Прийоми розвитку навчальної автономії				2		1
Тема 19. Автономія в позааудиторній роботі				2		1
Модульний контроль 3					2	
Змістовий модуль 4 Методи навчання						
Тема 20. Історичний огляд методів навчання				2		1
Тема 21. Комунікативна методика				2		
Тема 22. Прийоми комунікативної методики				2		1
Тема 23. Лексичний підхід				2		
Тема 24. Підходи CLIL та Dogme				2		1
Тема 25. Методика TBL				2		
Тема 26. Компетентності 21 сторіччя				2		1

Модульний контроль 4						2	
Змістовий модуль 5. Управління роботою в класі.							
Тема 27. Навчальне середовище				2			
Тема 28. Форми взаємодії в класі				2			1
Тема 29. Фактор присутності вчителя				2			
Тема 30. Фактор дій вчителя				2			1
Тема 31. Навчальна атмосфера				2			
Тема 32. Зворотний зв'язок				2			1
Тема 33. Навчальні матеріали				2			
Тема 34. Комунікативне використання навчальних матеріалів				2			1
Тема 35. Робота з різними типами навчальних груп				2			1
Модульний контроль 5						2	
Разом	60			42		6	12
Підготовка та проходження контрольних заходів (екзамен)	30						
Усього	150			70		10	40

5. Програма навчальної дисципліни

Module 1. Understanding learners and learning

1. Teacher's roles
2. Motivation
3. Affective factors
4. Mindset
5. Multiple intelligence
6. Cognitive factors of learning
7. Learning strategies
8. Critical thinking
9. Age factor

Module 2. Language acquisition

10. Learning and acquisition
11. Hypotheses about language acquisition 1
12. Hypotheses about language acquisition 2
13. Types of input
14. Conditions for language acquisition

Module 3. Learner autonomy

15. The concept of learner autonomy
16. Conditions for learner autonomy development
17. Levels of learner autonomy
18. Techniques for learner autonomy development
19. Autonomy in the out-of-class activities

Module 4. Teaching methods

20. Historical review of ELT methods
21. Communicative language teaching
22. Communicative techniques
23. Lexical approach
24. CLIL and Dogme
25. TBL
26. 21st century skills

Module 5. Classroom management

27. Learning environment
28. Modes of interaction
29. Teacher's presence
30. Teacher's intervention
31. Rapport and discipline
32. Role of feedback
33. Teaching materials
34. Communicative use of teaching materials
35. Special groups of learners

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Семестр 3.

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна к-сть балів	Кількість одиниць	Максимальна к-сть балів
Відвідування лекцій	1				
Відвідування семінарських занять	1				
Відвідування практичних занять	1	9	9	5	5
Робота на семінарському занятті	10				
Робота на практичному занятті	10	9	90	5	50
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10				
Виконання завдань для самостійної роботи	5	9	45	5	25
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ (Portfolio Item)	30			1	30
	Разом	-	169	-	135
Максимальна кількість балів:		304			
Розрахунок коефіцієнта: $k=0.33$		$304 \times 0.33=100$			

Семестр 4

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 3		Модуль 4		Модуль 5	
		Кількість одиниць	Максимальна к-сть балів	Кількість одиниць	Максимальна к-сть балів	Кількість одиниць	Максимальна к-сть балів
Відвідування лекцій	1						
Відвідування семінарських занять	1						
Відвідування практичних занять	1	5	5	7	7	9	9
Робота на семінарському занятті	10						
Робота на практичному занятті	10	5	50	7	70	9	90
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10						
Виконання завдань для самостійної роботи	5	5	25	7	35	9	45

Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ (Portfolio Item)	30					1	30
		Разом	105		137		199
Максимальна кількість балів:	441						
Розрахунок коефіцієнта: $k=0.136$	$441 \times 0.136=60$						

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання.

Завдання для самостійної роботи базуються на матеріалах, опрацьованих під час аудиторної роботи і виконуються письмово (заповнення таблиць, аналіз запропонованих матеріалів, міні-есе).

Критерії оцінювання самостійної роботи

Критерій	Максимальний бал
Відповідність змісту роботи поставленому завданню	4
Мовна та стилістична коректність	1
Разом	5

Наприкінці кожного семестру студенти виконують ІНДЗ, у якому мають продемонструвати здатність аналізувати власний навчальний досвід з точки зору опрацьованого теоретичного матеріалу. Під час оцінювання враховується здатність продемонструвати рівень розуміння обраних тем та адекватність наведених прикладів і їх аналіз. Окремим критерієм є дотримання стандартів академічного письма, оригінальність тексту, використання та коректність цитування наукових джерел.

Завдання ІНДЗ

Семестр 3: Write a personal account (between 300 and 350 words) of your own language learning experience addressing motivation, self-esteem, learning styles, learner strategies, interlanguage development stages; how much of your English knowledge has been learnt and how much acquired .

Семестр 4: Write a personal account (between 650 and 700 words) of your own language learning experience, addressing methods and approaches, used by your EFL teachers, classroom management techniques you have been exposed to and their influence on your learning; EFL learning materials you have used and their role in your progress. Use at least five academic sources to support your claims

Критерії оцінювання ІНДЗ

Критерій	Бали
Демонстрація розуміння теретичних основ теми	5
Коректне цитування та оформлення джерел	5
Коректно наведені приклади з власного досвіду та їх аналіз	10
Мовна та стилістична коректність	5
Дотримання вимог щодо оформлення та термінів подачі роботи	5
Разом	30

6.3. Форми проведення модульного контролю на критерії оцінювання.

Модульний контроль проводиться в дистанційному режимі за допомогою тестів з закритою формою відповіді в ЕНК. Оцінювання здійснюється автоматично шляхом підрахунку правильних відповідей.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Семестр 3. Залік. Оцінка виставляється на основі результатів поточного контролю, модульного контролю та ІНДЗ.

Семестр 4. Екзамен.

Форма проведення: усне опитування.

Тривалість проведення: 20 хвилин.

Максимальна кількість балів: 40 балів.

Критерії оцінювання:

Усне опитування включає 2 теоретичних та 1 практичне запитання. Теоретичні запитання відображають тематику першого та другого семестрів вивчення дисципліни.

Практичне запитання передбачає аналіз запропонованої навчальної ситуації (дії вчителя, учнів, продукти навчальної діяльності) з точки зору опрацьованих тем (психологічні аспекти навчання та учіння, підходи і методи навчання, управління роботою в класі).

Максимальна оцінка за кожне теоретичне запитання – 10 балів, за практичне завдання – 20 балів.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю (екзамену).

Теоретичні запитання:

1. Affective factors in language learning (self-esteem, inhibition, risk-taking, anxiety, attitude).
2. Motivation in language learning (intrinsic, extrinsic; internal/external factors of motivation.).
3. Learning styles (visual, auditory, kinesthetic).
4. Multiple Intelligences (Bodily-kinaesthetic, Interpersonal, Intrapersonal, Linguistic, Logical-mathematical, Naturalistic, Visual-spatial, Musical).
5. Cognitive factors in language learning (transfer, interference, overgeneralization)
6. Memory and memorization strategies (noticing, organizing words into groups (semantic map, spidergram etc), visualization, association, memory ‘hooks’, spaced repetition, generative use).
7. Bloom’s Taxonomy (low order thinking skills: remembering, understanding; high order thinking skills: application, analysis, evaluation, creation)
8. Learning strategies (surface approach and deep approach).
9. Language learning and language acquisition (environment, social interaction, meaningful input, intake, silent period, output).
10. The factors in SLA (internal, external, affective)
11. Hypotheses about SLA: the natural order hypothesis, the Monitor hypothesis (acquisition of grammatical structures, stages of acquisition: preproduction, early production, speech emergence, intermediate fluency, advanced fluency. Fluency and accuracy. Conscious learning)
12. Hypotheses about SLA: the Input hypothesis, the Affective Filter hypothesis (finely-tuned input, roughly-tuned input, $(i+1)$ input level, comprehensible input; Motivation, confidence, anxiety, attitude; high/low affective filter)
13. SLA mechanisms: (implicit/explicit input, intake, output)
14. Interlanguage. The implication of interlanguage for SLA (learner’s current version of the FL, fossilized errors, interference)
15. Ways of encouraging SLA in the classroom (exposure/guided exposure, noticing, authentic materials).
16. Notion of learner autonomy (decision-making, planning, responsibility)
17. Conditions for developing learner autonomy (learner-centered approach, social and supportive learning environment, transfer of autonomy beyond the classroom, awareness of the learning process, motivation, collaboration, choice, flexibility, reflectivity)
18. Autonomy in the classroom (Group-oriented approaches to developing autonomy; collaboration, shareability, flexibility, reflectivity).
19. Autonomy beyond the classroom (self-access, distance learning, out of class learning, self-instruction).
20. European Language Portfolio (structure, functions, implementation).
21. Levels of autonomy. Elements of learner autonomy. (Awareness, Involvement, Intervention, Creation, Transcendence. Responsibility, self-awareness, decision making).
22. Methods and approaches in ELT: Grammar Translation
23. Methods and approaches in ELT: Audio-Lingual
24. Methods and approaches in ELT: Total Physical Response
25. Methods and approaches in ELT: PPP
26. Methods and approaches in ELT: CLIL
27. Methods and approaches in ELT: TBL
28. Methods and approaches in ELT: Lexical Approach
29. Methods and approaches in ELT: Dogme

30. The main principles and features of CLT (communicative competence, communication, communicative context, active learning, cultural awareness, 4 communicative skills).
31. Views on language and language learning in CLT (structural/functional view of language, active learning)
32. The roles of teachers and learners in CLT (learner centered approach)
33. The place of grammar in CLT (deep/shallow end approaches)
34. Classroom layouts for different purposes (semi-circle, one large table, zones, full circle, rectangular, curved rows, arrowhead, diagonal, reverse, no tables, facing, islands)
35. Establishing and maintaining rapport (role of rapport, rules for teachers)
36. Modes of interaction in the classroom (Groupwork, Closed-ended teacher questioning, Individual work, Choral responses, Collaboration, Full-class interaction, Teacher talk, Self-access, Open-ended teacher questioning)
37. The teacher's roles (Manager, Organiser, Participant, Assessor, Motivator, Facilitator, Tutor, Observer, Guide, Language expert).
38. Giving feedback (Effective feedback: Descriptive, Specific, Constructive, Prompt, Questioning, Receiver need based, Understanding checked, Praise first, "Sandwich" principle)
39. Key teacher interventions (questioning, eliciting, being supportive)
40. Teacher's body language (eye contact, gestures, posture, facial expression; voice).

Приклади практичного завдання:

Instruction: Analyze the English language teaching situation focusing on the teaching / learning processes and procedures involved. Dwell on psychological aspects / features of the learner(s) revealed in the situation, teaching approach and classroom management techniques involved. Do teacher's actions meet the standards of 21st century teaching?

1.

Ss: Sorry I no come class. My mum she brokek the leg.

T: Brakek?

Ss: Yes, brokek.

T: No, it's broke. It's irregular.

Ss: Oh, yes. My mum, she broke the leg.

T: Good.

(Based on Hugh Dellar (2018) Putting our words to work: rethinking Teacher Talking Time. - <http://www.lexicallab.com/2018/05/putting-our-words-to-work-rethinking-teacher-talking-time/>)

2.

Ss: Sorry I didn't come to class. My mum hurt her leg.

T: Oh no! Is she all right now?

Ss: Mmm.... Not really. They put plaster on.

T: Oh dear! How long has she got to have it on for? (writes this question on the board). Two weeks? Three weeks? What?

Ss: Six weeks.

T: Six weeks! What a pain! Can she walk?

Ss: Now no. Two weeks in bed.

T: Oh, right. She's GOT TO SPEND TWO WEEKS IN BED! What a drag. Well, if you need to take more time off, don't worry, yeah?

Ss: OK, thank you.

(Based on Hugh Dellar (2018) Putting our words to work: rethinking Teacher Talking Time. - <http://www.lexicallab.com/2018/05/putting-our-words-to-work-rethinking-teacher-talking-time/>)

3.

Student (describes his learning experience): We had to imagine that we were going to be on an island and decide in groups what ten things to take with us from a list of items. Then we presented our list to other groups. As a result we had to decide which group had best chances to survive on the island. We tried to speak English all the time. If we couldn't remember a word we could ask our teacher and she helped us by

saying it and writing it on the board. It took us the whole lesson to make lists and discuss them, but we didn't notice the time.

(Based on TKT sample test)

4.

T: Whenever we're writing an introduction to an essay we should always try to include one of two things. Do you remember them?

S: A Quote or a surprise.

T: Exactly, two different hooks to draw the reader in, right? So you just gave me two different examples, they could be a quote, they might be a surprising fact, do you remember some other things we sometimes include?

S: A little short story.

T: Yeah, an anecdote or a little short story that you can relate to.

(Based on Jang E.E.(2014) Focus on assessment)

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична карта дисципліни

Разом: 150 год.: практичні заняття – 70 год. самостійна робота –40 год., поточний контроль – 10 год., підсумковий контроль (екзамен) – 30 год.

Мо дулі	Семестр 1		Семестр 2		
	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4	Змістовий модуль 5
Тем а	Розуміння процесів учіння та навчання	Закономірності оволодіння мовою	Навчальна автономія	Методи навчання	Управління роботою в класі.
Практичні заняття, №, бали	1. Ролі вчителя. 10 + 1 (відвідування)	10 Оволодіння мовою та навчання мови 10 + 1 (відвідування)	15. Поняття навчальної автономії 10 + 1 (відвідування)	20. Історичний огляд методів навчання 10 + 1 (відвідування)	27. Навчальне середовище 10 + 1 (відвідування)
	2 Мотивація 10 + 1 (відвідування)	11 Гіпотези щодо оволодіння мовою 1 10 + 1 (відвідування)	16. Умови розвитку навчальної автономії. 10 + 1 (відвідування)	21. Комунікативна методика 10 + 1 (відвідування)	28. Форми взаємодії в класі 10 + 1 (відвідування)
	3 Емоційна сфера 10 + 1 (відвідування)	12 Гіпотези щодо оволодіння мовою 2 10 + 1 (відвідування)	17. Рівні навчальної автономії 10 + 1 (відвідування)	22. Прийоми комунікативної методики. 10 + 1 (відвідування)	29. Фактор присутності вчителя 10 + 1 (відвідування)
	4 Спосіб мислення. 10 + 1 (відвідування)	13 Типи мовленнєвого матеріалу 10 + 1 (відвідування)	18. Прийоми розвитку навчальної автономії 10 + 1 (відвідування)	23. Лексичний підхід 10 + 1 (відвідування)	30. Фактор дій вчителя 10 + 1 (відвідування)
	5 Множинний інтелект 10 + 1 (відвідування)	14 Умови оволодіння мовою 10 + 1 (відвідування)	19. Автономія в позааудиторній роботі 10 + 1 (відвідування)	24. Підходи CLIL та Dogme 10 + 1 (відвідування)	31. Навчальна атмосфера 10 + 1 (відвідування)
	6 Когнітивні фактори навчання 10 + 1 (відвідування)			25. Методика TBL 10 + 1 (відвідування)	32. Зворотний зв'язок 10 + 1 (відвідування)

	7 Навчальні стратегії. 10 + 1 (відвідування)			26.Компетентності 21 сторіччя 10 + 1 (відвідування)	33. Навчальні матеріали 10 + 1 (відвідування)
	8 Рівні критичного мислення 10 + 1 (відвідування)				34. Комунікативне використання навчальних матеріалів 10 + 1 (відвідування)
	9 Вплив вікових особливостей 10 + 1 (відвідування)				35. Робота з різними типами навчальних груп 10 + 1 (відвідування)
МКР	МКР 1 – 25 балів	МКР 2 – 25 балів	МКР 3 – 25 балів	МКР 4 – 25 балів	МКР 5 – 25 балів
Самостійна робота , №, бали	Home assignment 1. 5 балів	Home assignment 10. 5 балів	Home assignment 15. 5 балів	Home assignment 20 5 балів	Home assignment 27 5 балів
	Home assignment 2 . 5 балів	Home assignment 11 5 балів	Home assignment 16 5 балів	Home assignment 21 5 балів	Home assignment 28 5 балів
	Home assignment 3 5 балів	Home assignment 12 5 балів	Home assignment 17 5 балів	Home assignment 22 5 балів	Home assignment 29 5 балів
	Home assignment 4. 5 балів	Home assignment 13 5 балів	Home assignment 18 5 балів	Home assignment 23 5 балів	Home assignment 30 5 балів
	Home assignment 5 5 балів	Home assignment 14 5 балів	Home assignment 19 5 балів	Home assignment 24. 5 балів	Home assignment 31 5 балів
	Home assignment 6 5 балів			Home assignment 25 5 балів	Home assignment 32 5 балів
	Home assignment 7. 5 балів			Home assignment 26 5 балів	Home assignment 33 5 балів
	Home assignment 8. 5 балів				Home assignment 34 5 балів
	Home assignment 9 5 балів				Home assignment 35 5 балів
	ІНД3 – 30 балів		ІНД3 – 30 балів		
	Разом 304		Разом max 411 k=0.15 411 x 0.15=60		
Підсумкове оцінювання	k=0.33 304 x 0.33=100Залік		Екзамен 40 балів, із них: 2 Теоретичні запитання по 10 балів (20 балів) 1 Практичне завдання – 10 балів		
			60+40=100		

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова)

1. Ur, P. (2012) *A Course in English Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press. 2nd edition.
2. Richards, J. C. (2015) *Key Issues in Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press

Додаткова

3. Harmer, J. (2007) *The Practice of English Language Teaching*. Pearson Longman.
4. Scrivener, J. (2012) *Classroom Management Techniques*. Cambridge: Cambridge University Press.
5. Gass, S. and L. Selinker (2008) *Second Language Acquisition: An Introductory Course*: Taylor & Francis e-Library.
6. Scharle, A. & A. Szabo. (2000) *Learner Autonomy: a Guide to Developing Learner Responsibility*. Cambridge: CUP.

9. Додаткові ресурси

- 1 ЕНК «Практична педагогіка»
- 2 *The Teacher's Guide* [online]. Available from: www.theteachersguide.com/ClassManagement.htm